

Hänvisning
Begäran om utlåtande 1.2.2021
VN/20323/2020

Social- och hälsovårdsministeriet
PB 33
00023 STATSRÅDET

Kontaktperson
Bengt Michelsson telefon +358 18 25260
E-post bengt.michelsson@regeringen.ax

kirjaamo@stm.fi

Ärende

Utlåtande om utkastet till regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av lag-stiftningen om social- och hälsovården och räddningsväsendet samt av vissa andra lagar med anledning av social- och hälsovårds-reformen

Bakgrund

Social- och hälsovårdsministeriet, inrikesministeriet, justitieministeriet, undervisnings- och kulturministeriet, arbets- och näringsministeriet, jord- och skogsbruksministeriet och finansministeriet bereder förslag till lagar om ändring av lagstiftningen om social- och hälsovården och räddningsväsendet samt av vissa andra lagar med anledning av lagstiftningen om inrättande av välfärdsområden och om en reform av ordnandet av social- och hälsovården och räddningsväsendet (RP 241/2020 rd).

Över 100 lagar ingår i lagpaketet som föreslås ändrade som en följdändring till RP 241/2020 rd med anledning av att välfärdsområdena övertar kommunernas uppgifter inom en mängd områden framför allt inom social- och hälsovården.

Landskapsregeringens utlåtande

Landskapsregeringen förutsätter allmänt att rikets reform för social- och hälsovården samt räddningsväsendet inte ska få effekter för Åland som inte respekterar lagtingets lagstiftningsbehörighet och Ålands samhällsstruktur inom den. Därtill förutsätter landskapsregeringen att nuvarande fördelning av förvaltningsuppgifter mellan myndigheter bibehålls för Ålands del. Utkastet till proposition saknar en konsekvensanalys av ändringsförslagets verkningar för Åland.

Landskapsregeringen påminner om rättsprincipen gällande lagstiftningsbehörighet att åländska kommuner som tillhör lagtingets lagstiftningsbehörighet inte i rikslag gällande på Åland kan tillskrivas uppgifter som inte tillskrivs rikets kommuner. Följdriktigt är det

inte möjligt, utan andra lagstiftningsåtgärder och inte utan konsekvenser, att ersätta nuvarande begrepp som kommun, samkommun, sjukvårdsdistrikt och kommunala organ ss. socialnämnden med begreppet välfärdsområde. Välfärdsområden införs ju inte på Åland och därmed utpekas inte i lagstiftningen behörig myndighet på Åland. De regleringar som kan komma att sakna behörig myndighet på Åland kan beröra myndighetsuppgifter såsom beslutsrätt eller t.ex. rätten till erhålla information eller skyldigheten att ge information.

Landskapsregeringen konstaterar att lagpaketet är omfattande och en uttömmande förteckning av de lagar som på ovanbeskrivet sätt berörs inte är möjligt att ge inom remisstiden. Härvid påminner landskapsregeringen om att en och samma lag kan innehålla regleringar som både tillhör rikets och landskapets lagstiftningsbehörighet. Dock avser landskapsregeringen till den 5.3. 2021 på tjänstemannanivå kompletterande tillsända social- och hälsovårdsministeriet de exempel som landskapsregeringen fram till dess identifierat. Landskapsregeringen konstaterar redan nu att detta dock inte kommer att vara heltäckande.

Slutsatser

Landskapsregeringens bedömning är att ovan beskrivna problem inte kan lösas genom skrivningar i de aktuella lagarna. Behovet av fortlöpande utveckling av lagstiftningen ställer därtill enligt landskapsregeringen krav på en juridisk lösning som även beaktar kommande behov av regleringar. Landskapsregeringen manar därför social- och hälsovårdsministeriet till att i samråd med justitieministeriet och landskapsregeringen söka lösa de aktuella problemen. Landskapsregeringen anser att problemställningarna kan och bör lösas i samband med den pågående revisionen av självstyrelselagen.

Vicelantråd

Harry Jansson

Minister

Annette Holmberg-Jansson

FÖR KÄNNEDOM Ålandsminister Anna-Maja Henriksson, anna-maja.henriksson@riksdagen.fi
Statsrådets kansli, registratorskontoret@vnk.fi
Heidi Kaila, Statsrådets kansli, heidi.kaila@vnk.fi
Riksdagsledamot Mats Löfström, mats.lofstrom@riksdagen.fi
Janina Groop-Bondestam, Justitieministeriet, janina.groop-bondestam@om.fi
Viveca Arrhenius, Social- och hälsovårdsministeriet, viveca.arrhenius@stm.fi
Anne Kumpula, Social- och hälsovårdsministeriet, anne.kumpula@stm.fi
